

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Ondřejem Szalonnásem ve věci

žalobce: Q. B. N., nar. X,
státní příslušnost X,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty, Vyšní
Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty,
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2025, č. j. OAM-677/BA-BA01-BA03-Z-2025

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Předmět řízení

- 1. Žalobce brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 6. 2025, č. j. OAM-677/BA-BA01-BA03-Z-2025, kterým žalovaný jednak rozhodl, že žalobce je podle § 46a odst. 1 písm. e)

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též jen: „ZoA“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, jednak stanovil dobu zajištění dle § 46a odst. 5 ZoA do 7. 10. 2025. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný zejména nesprávně vyhodnotil možnost použití zvláštních opatření dle § 47 ZoA. Protiprávně pak stanovil i dobu zajištění na 110 dní, což žalobci nezaručuje pravidelný soudní přezkum jeho zajištění v rozumných intervalech.

Obsah žaloby

2. Podle žalobce žalovaný porušil jeho zákonná práva, zejména obsažená v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též jen: „*správní řád*“), neboť nezjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ve spojení s § 2 odst. 1 a 4 správního řádu, neboť napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy a neodpovídá okolnostem daného případu. Dále žalovaný porušil § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, když si neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí, § 68 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění napadeného rozhodnutí je nedostatečné stran uvedením úvah, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí. Konečně žalovaný porušil § 47 ZoA, když nevyužil zvláštních opatření namísto zajištění, ač by to bylo v případě žalobce důvodnější.
3. Žalovaná nedostatečně zohlednila žalobcova tvrzení, zejména ohledně možnosti ubytování na území ČR. Žalobce má možnost v ČR zajistit si ubytování, uvedl i přesnou adresu a osobu, která by jej mohla ubytovat, tento fakt se zejména vzhledem k proporcionalitě zajištění v napadeném rozhodnutí nepromítl. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl adresu, kde má žalobce zajištěné ubytování, a také to, že se jedná o jeho bývalého souseda z Vietnamu, tím ale posuzování opatření podle § 47 ZoA ze strany žalovaného skončilo. Pokud by se žalovaný tvrzením žalobce zabýval, mohl dojít k závěru, že v jeho případě postačí uložení zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA, tedy povinnost osobně se hlásit na ministerstvu v době ministerstvem stanovené.
4. Průběh zjišťovacího pohovoru a prostředí policejní stanice je v mnoha ohledech stresující. K tomu byl přidán jazykový deficit a fakt, že pro žalobce byla celá situace nepříjemným překvapením, neboť žil v tom, že jeho pobytové oprávnění z Maďarska je platné, o jeho zrušení nevěděl, a domníval se, že se po území EU pohybuje legálně. Skutečnost, že žalovaný uvedenou situaci nešetřil a dále tuto neúplnou informaci vykládal v jeho neprospěch, je v rozporu s požadavky na vedení pohovoru. Žalovaný účelově zohlednil pouze skutečnosti svědčící v neprospěch žalobce. Takový postup je v rozporu s § 50 odst. 3 správního řádu, který ukládá, aby i bez návrhu žalovaný zjistil skutečnosti svědčící jak v neprospěch i prospěch osoby, které je ukládána povinnost. Postup je také v rozporu se zásadou materiální pravdy. K tomu žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-36, dle něž rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany nemůže obstat, pokud správní orgán rezignuje na své základní povinnosti v řízení, např. neprovede řádně pohovor s žadatelem tak, aby položené otázky důsledně směřovaly ke zjištění veškerých rozhodných skutečností a k prověření hodnověrnosti žadatelova azylového příběhu.
5. Institut zajištění představuje krajní prostředek, jehož užití by měla předcházet důkladná úvaha o jeho nezbytnosti v tom kterém případě a nemožnosti aplikovat alternativy. Tomu svědčí i formulace ustanovení § 46 odst. 1 ZoA. Zajištění zasahuje do základních lidských práv, když představuje praktické zbavení osobní svobody, která je na území ČR chráněná Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

ústavním pořádkem a mezinárodními smlouvami. Je-li tento prostředek použit, je nutné trvat na tom, aby zdůvodnění takového rozhodnutí bylo obsahově i formálně kvalitní a přezkoumatelné. Jednou z povinností orgánů veřejné moci je ve své činnosti šetřit podstatu základních lidských práv.

6. V projednávané věci byly úvahy žalovaného vedoucí k zajištění zcela nedostatečné, nemluvě o jejich jednostrannosti a účelovosti. Žalovaný rezignoval na zjišťování aktuálních skutečností. To se projevuje v odůvodnění nevyužití zvláštních opatření, kde žalovaný odkázal na informace vydedukované z jedné neúplné odpovědi, kterou zároveň vyložil velmi extenzivně. Zejména argumentace nedostatkem finančních prostředků se zdá být lichá, když žalobce má možnost na území ČR zajistit si ubytování. I s pobytem v zařízení pro zajištění cizinců jsou spojeny určité finanční náklady, které jsou v tomto případě pro žalobce vyšší, než které by vynaložil na ubytování v soukromí a při pravidelném dojíždění na žalovaným určené místo. Žalovaný tak ani v tomto ohledu nesplnil svou povinnost vyplývající z § 50 odst. 3 správního řádu.
7. K argumentu nedostatečné motivace zůstat na území pro potřeby řízení o udělení dočasné ochrany (pozn. soudu žalobcem zjevně zamýšleno mezinárodní ochrany) žalobce uvedl, že je sice pravda, že do ČR nepřišel s tímto záměrem, ale po tom, co se dozvěděl o neplatnosti svého pobytového oprávnění v Maďarsku, se situace změnila. Žalobce má motivaci v ČR po celou dobu řízení zůstat, neboť o azyl má zájem a má pro něj i důvody. Žalobce se totiž ve Vietnamu obává nebezpečí pronásledování ze strany lichvářů. Vietnamské státní složky nejsou v takových případech schopné a ochotné občany bránit. Policie odmítá stížnosti řešit, pokud stěžovatelem není významná osoba nebo nenabídne úplatek, pro běžné obyvatele je tak ochrana nepřístupná. Žalobce uvedl, že ve Vietnamu jsou známy případy násilí a vyhrožování lichváři, které někdy končí i vraždou.
8. Ohledně odůvodnění nepřistoupení k uložení zvláštních opatření lze shrnout, že je žalovaná posuzuje velmi stroze. Žalovaná považuje zajištění za primární prostředek a zvláštní opatření jako prostředky, jejichž použití je fakultativní a spadá pod její plnou diskreci. Přitom zvláštní opatření by dle zákona měla být uplatňována přednostně a teprve tehdy, kdy by jejich aplikace nebyla možná nebo účelná, by mělo být uplatněno zajištění doplněné o řádné a zevrubné odůvodnění. Žalobce podotkl, že po dobu svého zajištění s orgány spolupracoval a poskytoval veškerou součinnost v rámci probíhajících řízení. Zároveň poskytoval pomoc i dalším osobám v tomto zařízení zajištěným. Svým chováním potvrdil, že není důvod se obávat nerespektování orgánů a povinnosti vyplývající z využití zvláštních opatření.
9. Podle žalobce mu zajištění v délce 110 dnů neumožňuje dostatečný soudní přezkum v rozumných intervalech. Nastalá situace by se měla řešit tak, že žalovaný bude ukládat rozhodnutí o zajištění na intervaly podstatně kratší, např. na max. 30 dní. Zároveň však bude pro cizince dosaženo možnost nechat pravidelně přezkoumat své zajištění soudem. Žalobce dále uvádí, že pokud byla doba zajištění stanovena na 110 dnů, mělo být ze strany žalovaného konkrétně uvedeno, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během těchto 110 dnů, a především jaká je časová náročnost těchto jednotlivých kroků. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně, č.j. 41 A 21/2021-32, z toho se podává, že správní orgán musí individuálně odůvodnit svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

10. S ohledem na konstantní judikaturu je potřeba, aby žalovaný stanovil konkrétní kroky při realizaci vyhoštění s konkrétním časovým odhadem. Žalovaný této povinnosti nedostál, jelikož pouze paušálně uvedl výčet jednotlivých kroků. U řady z těchto kroků chybí přibližný časový odhad, přičemž tam, kde nějaký časový rozsah uveden je, je často značně extenzivní, a to i přesto, že žalovaný v té samé sekci uvádí eventuality, které mohou celé řízení výrazně urychlit. I přesto se však nakonec uchyluje ke stanovení velmi dlouhé doby zajištění. Takový postup je však nekonzistentní s výše uvedenou judikaturou. Žalovaný má zároveň možnost dobu zajištění následně prodloužit. Nelze také odhlédnout od toho, že odůvodnění týkající se doby zajištění je velmi obecné a použitelné na jakýkoliv případ, což vyvolává pochybnosti o individuálním posouzení případu žalobce.

Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný popsal skutkový stav a zdůvodnil, z jakých důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) ZoA.
12. Žalovaný z informací poskytnutých Policií ČR zjistil, že žalobce byl rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 18. 6. 2025, č. j. KRPU-114219-28/ČJ-2025-040022-SV, zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též jen: „ZPC“), a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění. Důvodem zajištění žalobce byla skutečnost, že byl dne 17. 6. 2025 kontrolován policejní hlídkou v Ústí nad Labem u společného centra Petrovice – Bahratal, přičemž nepředložil žádný platný doklad totožnosti a disponoval pouze fotografií svého cestovního pasu VNM č. X s platností do 6. 6. 2033 v mobilním telefonu. Hlídka měla k dispozici předchozí informaci od německých policistů, že mu bylo odebráno povolení k pobytu Maďarska č. X s platností do 13. 7. 2023 z důvodu, že je vedeno v evidenci Schengenského informačního systému jako doklad, který je třeba zajistit, neboť je hlášený jako odcizený, ztracený nebo je neoprávněně užíván. Z těchto důvodů byl zadržen, zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace správního vyhoštění.
13. V případě žalobce existuje nebezpečí, že se bude vyhýbat své povinnosti z ČR vycestovat, bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění a že podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo v jeho případě zapříčiněno pouze snahou vyhoštění se vyhnout. S ohledem na výše uvedené dospěl správní orgán k závěru, že v případě žalobce jsou dány důvody pro zajištění a že z důvodu jeho jednání by mírnější donucovací opatření ve formě uložení zvláštních opatření za účelem vycestování z území bylo zcela nedostačující a neúčinné.

Posouzení věci

14. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s § 46a odst. 8 ZoA. Žalobce konání jednání nenavrhoval (resp. výslovně souhlasil s rozhodnutím věci bez jednání) a ani soud nevyhodnotil konání jednání jako nezbytné.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

15. Ze správního spisu soud zjistil následující pro rozhodnutí ve věci podstatné skutečnosti.
16. Dne 17. 6. 2025 byl žalobce kontrolován policejní hlídkou v blízkosti hraničního přechodu Petrovice-Bahratal poté, co mu byl německými orgány odepřen vstup na území SRN. Žalobce disponoval pouze fotografií vietnamského cestovního pasu č. X platného do 6. 6. 2033, kterou měl uloženou ve svém mobilním telefonu. Německá policie také české policii sdělila, že žalobce se prokázal maďarským povolením k pobytu č. X platným do 13. 7. 2025, které ovšem bylo v schengenském informačním systému vedeno jako doklad hledaný za účelem jeho zabavení, protože mu jej německá policie odebrala. Poté byl žalobce policejně zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Lustrací informačních evidencí bylo zjištěno, že žalobce nedisponuje žádným platným oprávněním k pobytu na území ČR či schengenského prostoru.
17. Dne 17. 6. 2025 proto bylo se žalobcem zahájeno řízení o uložení správního vyhoštění a žalobce byl vyslechnut coby účastník řízení. Z protokolu o tomto výsledku se podává, že žalobce z Vietnamu přicestoval dne 12. 9. 2023 do Maďarska, kde měl platné pracovní vízum. Cestu a pracovní pobyt mu zorganizovala vietnamská agentura za 17 500 USD. Pracoval jako skladník v Budapešti. Po asi roce a půl byl již unavený, měl našetřené peníze, protože bral měsíčně asi 1 000 EUR, tak si mohl dovolit odpočívat. Asi týden pak strávil na Slovensku. Poté odcestoval autobusem FLIXBUS do Německa za sousedy z Vietnamu, žijí v Berlíně a mají tam povolen trvalý pobyt. Přes ČR minil pouze projíždět. Cestovní pas ztratil asi před třemi, čtyřmi měsíci ještě v Budapešti, ztrátu nikde nehlásil, neví, jak se to dělá. Že mu bylo odebráno povolení k pobytu v Maďarsku neví, jistě to nebylo kvůli tomu, že přestal pracovat. Platnost pobytové karty v Maďarsku byla původně do 13. 7. 2025, do tohoto data chtěl odcestovat zpět do Vietnamu a již si vyřizoval nový cestovní pas. Že pobytem bez víza a povolení k pobytu na území ČR spáchal přestupek, nevěděl, dokud mu to policie nesdělila. Nikoho blízkého v ČR ani v EU nemá; nemá tu ani majetek ani jiné ekonomické poměry, k ČR nemá společenské ani kulturní vazby. Naopak, vazby má ke své vlasti; rád by si vyzvednul své věci v Budapešti a nic by mu nebránilo v návratu, nic mu tam nehrozí. Pokud by byl vyhoštěn, hrozil by mu vznik dluhu, přišel by o jistinu 6 000 USD, kterou složil jako záruku za to, že nepřestane pracovat, současně by mu vznikl dluh asi 4 000 USD. Byl by to dopad jen v ekonomické oblasti. V ČR je schopen si zajistit ubytování v X; jde o byt bývalého souseda z Vietnamu. Finanční prostředky na složení kauce z důvodu zajištění jeho vyhoštění ve výši 223 551 Kč nemá, ale může si je zajistit. Po uskutečnění několika telefonátů však nebyl schopen označit konkrétní osobu, která by kauci složila. Nemá dost peněz na návrat do Vietnamu.
18. Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje ze dne 18. 6. 2025, č. j. KRPU-114219-33/ČJ-2025-040022-SV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3. a 4. ZPC a současně byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU a dalších smluvních států v délce 3 roky.
19. Rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje ze dne 18. 6. 2025, č. j. KRPU-114219-28/ČJ-2025-040022-SV, byl žalobce zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) ZPC a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace správního vyhoštění.
20. Dne 20. 6. 2025 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany.
21. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 4. 7. 2025 žalobce sdělil, že není členem žádné politické strany, nevyznává žádnou víru, je národností kinh, je Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

svobodný a bezdětný. Potvrdil, že z Vietnamu vycestoval 13. 9. 2023 do Maďarska, kde pracoval, zhruba 11. 6. 2025 jel na návštěvu na Slovensko, odkud následně minil vyjet autobusem do Německa, ale německá policie jej na hranicích zachytila a vrátila do ČR. Do ČR se dostal dne 18. 6. 2025. Má jen maďarské vízum, jiná povolení k pobytu v jiných státech nikoli. O mezinárodní ochranu nikdy nikde nežádal. Důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu je jeho snaha zůstat v ČR.

22. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 4. 7. 2025 žalobce sdělil, že z Vietnamu odcestoval, protože tam dluží peníze a rodina na tom není tak, aby jej uživila. Ve Vietnamu však neměl žádné problémy, a to ani při odcestování. O mezinárodní ochranu v ČR žádá proto, že si na konci roku 2022 půjčil peníze od černé společnosti a nemá nyní na splacení; kdyby se do Vietnamu vrátil, hrozila by mu smrt, protože by po něm šli jeho věřitelé. Ti už se na něj telefonicky každý měsíc obraceli s výhružkami vůči němu i jeho rodině. Naposledy jej kontaktovali měsíc před jeho zadržením. Žádné důkazy o tom nicméně nemá. Vyhrožovali mu už od začátku roku 2023 ve Vietnamu, ničili mu majetek a vyhrožovali smrtí, dělo se to každý měsíc, když se opozdil se splátkou. Nikdy to ale neřešil s policií. Ta by je totiž stejně nezastihla, ti lidé hned odešli. Splátky posílal z Maďarska každý měsíc, nyní mu zbývá k doplacení asi 600 milionů dongů. V Maďarsku pracoval na tržnici, v továrně pracovat nemohl. Veškeré doklady do Maďarska mu zajistila právě ona černá společnost, od které si půjčil peníze, s tím, že si práci vydělá na splátky. V ČR má jen známé, žádné příbuzné. Do Maďarska by se nechtěl vrátit ani v případě, že by bylo Maďarsko odpovědné za posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu; je tam nízký plat a skoro žádná práce. Už když vycestovával z Vietnamu, uvažoval, že by si požádal o azyl v ČR, protože tu má známé. Ačkoliv se obává černé společnosti, o mezinárodní ochranu nežádal ani v Maďarsku, ani na Slovensku, protože tam nemá známé a mzda je mnohem nižší než v ČR. Plánoval v ČR pracovat u známých v restauraci, měl by zajištěnou práci.
23. Napadeným rozhodnutím byl žalobce dle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a doba zajištění byla dle § 46a odst. 5 stanovena do 7. 10. 2025. Žalovaný v něm dospěl k závěru, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu jen ve snaze jakkoli zmařit nucený návrat do vlasti. Sám žalobce ostatně uvedl, že mu v zemi jeho původu nic nehrozí. O mezinárodní ochranu mohl dříve požádat již v Maďarsku nebo na Slovensku, což neučinil. Naopak se na Slovensku i v ČR zdržoval bez pobytového oprávnění a měl v úmyslu tak činit i v Německu. Pokud by nebyl zadržen policií, o mezinárodní ochranu by v ČR nežádal. Nemá zde žádné vazby, a tedy ani motivaci zde zůstat pro potřeby řízení o udělení mezinárodní ochrany. Na území ČR není kontaktní, není mu možno kamkoli cokoli doručovat nebo ověřit adresu. Přes ČR pouze projížděl ve snaze dostat se do Německa. Uvedl sice, že si může zajistit ubytování v Šumperku v bytě svého bývalého souseda z Vietnamu, nedá se však předpokládat, že by k tomuto místu měl nějaké hlubší vazby, kvůli kterým by na této adrese zůstal a byl k dispozici správnímu orgánu.
24. Pokud jde o možnost využití zvláštních opatření dle § 47 ZoA, akcentoval žalovaný v napadeném rozhodnutí, že žalobce nemá v ČR žádné rodinné vazby, nemá proto motivaci zůstat v ČR na konkrétní adrese a být správním orgánům k dispozici pro zajištění řádného průběhu řízení. Žalobce také není nikde v ČR hlášen k pobytu, není tedy možné jej kdekoli kontaktovat. Ostatně, zadržen byl za situace, kdy ČR jen projížděl s cílem

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dostat se do Německa, opět nelegálně. V ČR nemá ani žádné ekonomické či kulturní vazby. Policii sdělil, že nemá dost peněz a v ČR nemůže legálně pracovat. Nelze předpokládat, že by byl schopen pravidelně docházet na pracoviště žalovaného, což si určité náklady vyžaduje. Zdržování se v pobytovém středisku rovněž není vhodné, neboť v nich panuje režim, který by žalobci fakticky nebránil v jeho opuštění. S ohledem na předchozí jednání žalobce, který nelegálně vstoupil na území členských států EU navíc bez jakéhokoli cestovního dokladu, lze mít za to, že má nulový respekt k dodržování právních předpisů ČR, a že by se tedy dobrovolně zdržoval v pobytovém středisku, kde by byl žalovanému k dispozici. Omezení žalobcovy osobní svobody je proto podle žalovaného nutné.

25. Konečně se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval stanovením doby zajištění. Uvedl, že nyní nelze vyloučit, že žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu bude nutno posuzovat z pohledu naplnění všech podmínek § 12 – § 14b ZoA. Ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany lze zatím předpokládat ve lhůtě 90 dní, a to s ohledem na prioritizaci rozhodování o žádostech cizinců omezených na svobodě, tj. v polovině standardní doby azylového řízení. Dalších 15 dní připadá na možnost podání správní žaloby a 5 dní na doručování dokumentů. Celkem jde tedy o 110 dní. Proto stanovil žalovaný dobu zajištění na 110 dní s tím, že v případě nutnosti rozhodne o jejím prodloužení.
26. Vznesené žalobní body soud vyhodnotil podle následující právní úpravy.
27. Podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA platí: *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
28. Dle § 46a odst. 5 ZoA: *„Ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů.“*
29. Podle § 47 odst. 1 ZoA: *„Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“*
30. Soud nejprve konstatuje, že samotnou část II. žaloby, která obsahuje jen výčet několika ustanovení právních předpisů (správního řádu a ZoA), nepovažuje za samostatný žalobní bod. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. totiž platí, že žaloba musí obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. NSS k tomu ve svém rozsudku ze dne 8. 12. 2005, č. j. 6 Azs 101/2004-52, uvedl: *„Žalobní musí být formulován konkrétně, aby byl jasně vymezen předmět soudního přezkumu. Připuštěním vágních a nekonkrétně formulovaných žalobních bodů by toto ustanovení ztratilo smysl.“* Žalobní bod je tedy spojením jak skutkových tvrzení, tak i jejich právního posouzení. V označené části žaloby se však nenachází žádná skutková argumentace, jen konstatování, že žalovaný tato ustanovení porušil (a vymezení, co tato ustanovení zakotvují). Toto konstatování soud uvádí spíše jen pro přehlednost, neboť z koncepce samotné žaloby, v níž je část II. nazvaná Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

jako „shrnutí žalobních bodů“ následovaná částí III. a IV. obsahující již skutkové i právní vymezení žalobní argumentace, lze předpokládat, že ani žalobce o části II. své žaloby jako o obsahující projednatelné žalobní body spíše ani neuvažoval.

31. V části III. své žaloby namítá žalobce, že žalovaný se dostatečně nezabýval jeho individuální situací, zejména stran jeho možnosti ubytování v ČR na adrese, kterou označil.
32. K této argumentaci je nutno předeslat, že úvahy týkající se možnosti použít v konkrétním případě tzv. zvláštních opatření dle § 47 ZoA musejí nezbytně vycházet z účelu samotného zajištění. Je tomu tak především proto, že shora citovaná úprava obsažená v § 46a odst. 1 ZoA podmiňuje možnost zajištění žadatele o mezinárodní ochranu mj. tím, že v daném případě není možno využít zvláštních opatření. To tedy znamená, že účel, kterému slouží zajištění, musí být dosažitelný i prostřednictvím mírnějších zvláštních opatření, která jsou upravena v § 47 ZoA, aby bylo možno o nich uvažovat (namísto potřeby samotného zajištění). Jistěže je v této úvaze nutno zohlednit, to, o čem hovoří ve své žalobě i žalobce: zajištění cizince znamená omezení, nebo dokonce, v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění, i zbavení jeho osobní svobody; jedná se tedy o velmi citelný zásah do jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. NSS (srov. rozsudek ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48).
33. K důvodům zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) ZoA NSS v uvedeném rozsudku uvedl: „Účelem zajištění žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, (tzn. v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze účelově) není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu pro případ, že by se tato rozhodnutí stala vykonatelná v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. Skutečnost, že účelem § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je „zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu“ NSS potvrdil např. v rozsudcích ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016-35, nebo ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017-31. Tento důvod zajištění tedy nepochybně přesahuje pouhé zabezpečení účasti žadatele o mezinárodní ochranu v řízení o jeho žádosti.
34. Prismatem těchto účelů zajištění je pak nutno komplexně hodnotit i důvody, které vedly žalovaného k zajištění žalobce (neboť jednou z podmínek žalobcova zajištění je právě i nemožnost využít zvláštních opatření dle § 47 ZoA). V této souvislosti pak soud konstatuje, že se žalovaným zejména ztotožňuje v jeho závěru, že v projednávané věci existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalobce tak totiž učinil až v zařízení pro zajištění cizinců, kde byl zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění, které mu bylo uloženo. Stalo se tak navíc za situace, kdy žalobce při svém výsledku v rámci řízení o uložení správního vyhoštění policii sdělil, že ve Vietnamu neměl a nemá žádné problémy, nic mu nebrání v návratu do vlasti, pouze si chce vyzvednout nějaké své věci v Budapešti. Dokonce žalobce policii sdělil, že se sám měl v úmyslu do své vlasti v polovině července 2025 vrátit, neboť mu mělo skončit maďarské pobytové oprávnění a měl by již mít nový cestovní pas, který si za tím účelem skrz prostředníka vyřizoval. Za takových okolností považuje soud za *prima facie* vysoce nedůvěryhodné, že si žalobce v podstatě jen Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

za několik dní (výslech před policií se uskutečnil 17. 6. 2025, žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal dne 20. 6. 2025) „*vzpomene*“, že vlastně ve své vlasti čelil soustavnému pronásledování ze strany svých věřitelů z černé společnosti, které dluží významnou finanční částku, přičemž o splátky byl údajně pravidelně telefonicky každý měsíc urgován i v Maďarsku. Nelze přitom v kontextu věci přehlédnout, že toto pronásledování či vyhrožování žalobce zmínil prvně až poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění, za účelem jehož realizace byl zajištěn.

35. Tyto souvislosti, ke kterým přináleží také fakt, že žalobce evidentně mohl, pokud pociťoval azylově relevantní nebezpečí (každoměsíční neustále výhružné telefonáty snad musel vnímat palčivě), o mezinárodní ochranu požádat již podstatně dříve v Maďarsku (kde pobýval od září 2023), případně následně na Slovensku (kde byl 11. 6. 2025 do 13. 6. 2025), nepochybně vytvářejí obraz možné účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu podané až v zařízení pro zajištění cizinců.
36. Pokud jde pak o samotnou možnost využití zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA, na kterou žalobce naráží ve své žalobě, tj. na uložení povinnosti osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené, je nutno zdůraznit, že žalobce sice uvedl, že má možnost si zajistit ubytování na adrese X, ale tuto tvrzenou možnost ničím fakticky nedoložil. Lze připomenout, že při svém výslechu v rámci řízení o uložení správního vyhoštění obdobně policii tvrdil, že má možnost opatřit si od známých prostředky na složení kauce, ale po několika telefonátech, které žalobce provedl, se tato možnost ukázala jako iluzorní. Není ničím podloženo, že v případě možnosti zajistit toto ubytování je situace odlišná. Žalobce ani ke své žalobě nepřiložil žádný doklad o zajištění ubytování či vyjádření vlastníka zmíněného bytu, který by jeho slova podporoval. Podmínkou možnosti uložení zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA nadto jistě není jen samotná možnost ubytování na území ČR (kterou soud v žalobcově případě považuje za vysoce spornou a ničím nepodloženou). Aby bylo možno v konkrétním případě toto zvláštní opatření využít, je třeba, aby na straně dotyčného žadatele o mezinárodní ochranu existovaly racionálně zdůvodnitelné důvody domnívat se, že tento žadatel a) bude dostupný pro správní orgány pro účely řádného průběhu řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany a současně b) bude dostupný pro správní orgány pro případnou realizaci uloženého správního vyhoštění.
37. U žalobce však tyto důvody podle názoru soudu nejsou dány, neboť žalobce se po území EU pohyboval bez příslušných pobytových oprávnění a dokonce i bez cestovního dokladu, tedy protiprávně. Přitom svou situaci nijak neřešil; byť sám uváděl, že se snažil si v Maďarsku obstarat nový cestovní pas, nijak mu povědomí o tom, že jej nemá, nebránilo ve vycestování na Slovensko, následně do ČR a ve snaze dostat se dále do Německa. Žalobce tedy zjevně usiloval o to dostat se ilegálně do Německa. Ostatně, sám se netají tím, že o mezinárodní ochranu žádá zejména z ekonomických důvodů (byť svou žádost staví na obavě z výhružek ze strany věřitelů, opakovaně uvádí, že v Maďarsku ani na Slovensku žádat o mezinárodní ochranu nechce, resp. nechce se tam vracet, protože jsou tam nízké mzdy; žádá o urychlené udělení mezinárodní ochrany, aby mohl pracovat apod.). Tyto skutečnosti vytvářejí obraz, v němž žalobce preferuje své ekonomické zájmy před respektováním bazálních právních povinností, které jsou spojeny s cestováním v cizině (vlastnictví cestovního dokladu a pobytových oprávnění). Jde tedy o situaci, ve které žalobce nepožívá důvěry žalovaného, že by respektoval omezení spojená s realizací

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA. Soud v tomto směru dává obavám žalovaného zapravdu.

38. Za této skutkové situace ovšem nedávalo žádný smysl dále prověřovat žalobcem zmíněnou adresu, na které si byl údajně schopen zajistit ubytování. Žalobce měl příležitost žalovanému předložit doklad o zajištění ubytování, což neučinil, a neučinil to ani ve své žalobě. I kdyby však žalobce takový doklad předložil, bylo by s ohledem na ostatní okolnosti projednávané věci, prakticky vyloučeno uzavřít, že v žalobcově případě je možno zvláštní opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA využít. Riziko, že žalobce by v takovém případě opět upřednostnil své především ekonomické zájmy a snahu vyhnout se hrozícímu vyhoštění, by bylo příliš vysoké.
39. Proto je nutno uzavřít, že žalovaný nijak neporušil svou povinnost zjistit skutkový stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Zjistil totiž takové skutečnosti, které v žalobcově případě efektivně brání možnosti využít zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) ZoA. Ani případné prověřování žalobcem uvedené adresy, resp. ochoty majitele daného bytu žalobce v něm ubytovat, by nijak nerozptýlily dle soudu důvodné obavy, že využitím zvláštního opatření bude znemožněno naplnění účelu zajištění. Tyto obavy jsou v napadeném rozhodnutí řádně odůvodněny.
40. Ve druhém žalobním bodě žalobce namítl, že žalovaný stanovil nepřiměřeně dlouhou dobu zajištění.
41. Ze shora provedené rekapitulace obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný v žalobcově případě zvolil dobu zajištění v délce 110 dní. Jednoznačně tedy nevybočil ze zákonného limitu 180 dní (§ 46a odst. 5 ZoA).
42. V této souvislosti je možno poznamenat, že dříve (před 1. 7. 2023) byla maximální doba zajištění kratší – azylové zajištění mohlo trvat nejvýše 120 dnů. Legislativce k jejímu prodloužení přistoupil s úmyslem zabránit situacím, kdy je cizinec propuštěn na území, aniž se stihlo dokončit azylové řízení. Připustil přitom, že jinou variantou by bylo razantní zkrácení lhůt pro všechny instance; to ale v současném systémovém nastavení zatím nepovažoval za možné (srov. důvodovou zprávu k novele č. 173/2023 Sb.). NSS však upozornil, že důsledkem novely nemůže být bezdůvodný odklon od správní praxe týkající se délky prvotního zajištění. Ministerstvo sice nově může – je-li to skutečně třeba – dobu zajištění prodlužovat až na celkových 180 dnů; to ale neznamená, že může dobu trvání azylového zajištění stanovit delší už v prvním rozhodnutí o zajištění. Jinak řečeno, pokud ministerstvo dosud počítalo s posouzením žádosti o mezinárodní ochranu v určitém čase, nemůže nově automaticky počítat s tím, že toto rozhodování potrvá déle. Právní úprava se totiž změnila jen ve vztahu k maximální době zajištění, nikoli ve vztahu ke lhůtám či k procesu rozhodování o mezinárodní ochraně (rozsudky ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024-50, bod 28; ze dne 24. 10. 2024, č. j. 9 Azs 187/2024-29, bod 25; a ze dne 4. 12. 2024, č. j. 1 Azs 254/2024-45, bod 15). Zákon tedy ministerstvu na jednu stranu dává prostor k uvážení a ke stanovení doby zajištění. Na druhou stranu je však třeba, aby ministerstvo svou úvahu ohledně doby trvání zajištění náležitě odůvodnilo; jen tak bude soud případně moci přezkoumat, zda ministerstvo svého správního uvážení nezneužilo či nepřekročilo jeho meze (rozsudek ze dne 5. 3. 2014, čj. 3 Azs 24/2013-42).
43. V posuzované věci však podle názoru soudu žalovaný těmito požadavkům dostál. Stanovenou dobu zajištění v délce 110 dní odůvodnil předpokládanou délkou řízení o Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu (přičemž počítal s dobou 90 dní, tedy poloviční než zákonem stanovenou, a to právě s ohledem na to, že žalobce je omezen na svobodě, rozhodnutí o jeho žádosti je proto prioritní), dále do své úvahy zahrnul lhůtu pro podání správní žaloby v délce 15 dní a konečně i celkovou lhůtu pro doručování v délce 5 dní. Tímto způsobem pak žalovaný došel k jím stanovené době zajištění.

44. Soud považuje takto stanovenou a odůvodněnou dobu zajištění za rozumnou a přezkoumatelnou, neboť vychází z racionálně zdůvodněného předpokladu délky řízení o žalobcově žádosti o mezinárodní ochranu, doby potřebné na doručování písemností a rovněž lhůty k případnému podání správní žaloby. V žádném ohledu soud neshledal, že by tyto předpokládané „dílčí“ doby byly stanoveny extenzivně.
45. Soud se se žalobcem neztotožňuje ani potud, pokud namítá, že mu stanovením doby zajištění na 110 dní byl odepřen přístup k efektivnímu soudnímu přezkumu v rozumných intervalech. Žalobce totiž není v tomto směru „odkázán“ pouze na případné rozhodování žalovaného o případném dalším prodloužení doby zajištění, ale může využít institutu žádosti o propuštění ze zajištění dle § 46a odst. 10 ZoA.

Závěr a náklady řízení

46. Jelikož soud neshledal žalobu důvodnou, výrokem I. tohoto rozsudku ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
47. Výrokem II. tohoto rozsudku pak soud rozhodl o náhradě nákladů řízení. Při rozhodování o nákladech řízení se soud vyšel z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož: *„Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.“* Účastníkem, který měl ve věci plný procesní úspěch, je žalovaný, neboť byla žaloba zamítnuta. Žalovaný je nicméně správním orgánem, který podle příslušné judikatury NSS nemá právo na náhradu těch nákladů, které nepřevyšují náklady spojené s výkonem jeho běžné úřední činnosti. Soud nezjistil, že by nějaké takové náklady žalovaný v souvislosti s probíhajícím řízením vynaložil. Proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

Plzeň 22. července 2025

JUDr. Ondřej Szalonnás v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.